

# OECD *Multilingual Summaries* The Ocean Economy in 2030

Summary in Czech



Celý text si můžete přečíst na adrese: [10.1787/9789264251724-en](https://doi.org/10.1787/9789264251724-en)

## Ekonomika oceánu v roce 2030

*Přehled v českém jazyce*

Pro mnohé je oceán novým hospodářským odvětvím budoucnosti. Skrývá se v něm nesmírné přírodní bohatství a velký potenciál k posílení hospodářského růstu, zaměstnanosti a inovací. Stále více je uznávána jeho nezastupitelná role v řešení řady globálních problémů, s nimiž se bude naše planeta v příštích desetiletích potýkat, od zabezpečení potravin a změny klimatu po dodávky energie, získávání přírodních zdrojů a zlepšování zdravotní péče. Oceán má obrovský potenciál s řešením těchto problémů pomoci, již nyní je však zatížen nadměrným využíváním, znečištěním, ztrátou biologické rozmanitosti a klimatickou změnou. K plnému využití možností oceánu bude proto zapotřebí odpovědného a udržitelného přístupu k jeho hospodářskému rozvoji.

Ekonomika oceánu zahrnuje průmyslová odvětví spjatá s oceánem (např. lodní doprava, rybnářství, větrná energie na moři, mořská biotechnologie), ale také přírodní aktiva a ekosystémové služby, které oceán poskytuje (ryby, námořní trasy, vstřebávání CO<sub>2</sub> apod.). Vzhledem k úzkému propojení uvedených dvou oblastí se tato zpráva, zaměřená na průmyslový rozměr, zabývá i mnoha aspekty ekosystémových služeb a ekosystémového řízení.

Světová ekonomika oceánu je rozsáhlá, měřeno příspěvkem odvětví spjatých s oceánem k hospodářskému produktu a zaměstnanosti. Předběžnými výpočty z údajů databáze OECD pro ekonomiku oceánu byl výstup ekonomiky oceánu v roce 2010 oceněn na 1,5 bilionu USD, což je zhruba 2,5 % světové hrubé přidané hodnoty (HPH). Třetinu celkové přidané hodnoty oceánských odvětví představovala těžba ropy a zemního plynu na moři, následovala námořní a pobřežní turistika a přístavy. Přímo v ekonomice oceánu bylo v roce 2010 zhruba 31 milionů pracovních míst na plný úvazek. Mezi největší zaměstnavatele patřila odvětví průmyslového rybolovu (s více než třetinou všech míst) a námořní a pobřežní turistiky (s téměř čtvrtinou všech pracovních míst).

Ekonomická aktivita v oceánu rychle narůstá, zejména v důsledku vývoje světové populace, hospodářského růstu, obchodu a zvyšujících se příjmů, klimatu a životního prostředí i technologie. Rozvoj ekonomiky oceánu však významně omezuje současné zhoršování jeho zdravotní kondice. Jak se postupně zvyšovaly emise uhlíku pocházející z lidské činnosti, oceán velké množství tohoto uhlíku vstřebal, což způsobilo jeho okyselování. Krom toho stoupá teplota i hladina moří a dochází ke změnám mořských proudů, což vede k úbytku biologické rozmanitosti a přirozených prostředí, ke změnám ve složení a migračních vzorcích rybí populace a ke zvýšené četnosti extrémních klimatických jevů na oceánu. Perspektivu dalšího vývoje oceánu dále zhoršuje znečištění z pevniny, zejména splachy zemědělské půdy, chemikálie a větší i drobný plastový odpad, které se dostávají do oceánu řekami, a rovněž nadměrný rybolov a zdecimovaný stav rybích populací v mnoha končinách světa.

Do roku 2030 může mnoho odvětví spjatých s oceánem překonat celkový růst světové ekonomiky co do přidané hodnoty i počtu pracovních míst. Dle prognóz se při pokračování současných trendů mezi lety 2010 a 2030 příspěvek ekonomiky oceánu ke světové přidané hodnotě více než zdvojnásobí a přesáhne 3 biliony USD. Obzvláště silný růst se očekává v odvětvích mořské akvakultury, větrných elektráren na moři, zpracování ryb a stavby a oprav lodí. Oceánská odvětví mohou také významně přispět k růstu zaměstnanosti. Při současných trendech budou v roce 2030 poskytovat kolem 40 milionů pracovních míst

v přepočtu na plný úvazek. Nejrychlejší růst zaměstnanosti se očekává v oborech větrné energie, akvakultury, zpracování ryb a přístavních služeb.

Předpokládá se, že v příštích desetiletích sehraje klíčovou roli vědecký a technologický pokrok, a to jak v řešení mnoha výše zmíněných problémů životního prostředí ohrožujících oceán, tak v dalším rozvoji s oceánem spjatých ekonomických činností. Technologický pokrok ovlivní každý sektor ekonomiky oceánu: inovace pokročilých materiálů, podmořské inženýrství a technologie, senzory a zobrazování, satelitní technologie, digitalizaci a analyzování velkých objemů dat, autonomní systémy, biotechnologie a nanotechnologie.

Regulace a správa budou s těmito rychlými změnami stěží držet krok. Svět se stále více polarizuje a dosáhnout mezinárodního shody na globálních i regionálních otázkách s klíčovým významem pro životní prostředí a průmysl oceánu je čím dál obtížnější. Regulace oceánských činností bude patrně přinejmenším v dohledné budoucnosti nadále vycházet z jednotlivých odvětví, přičemž úsilí se bude soustředit na začlenění vznikajících odvětví do stávajících roztržitých regulačních rámců.

Budoucí růst průmyslových odvětví spjatých s oceánem v rozsahu, jaký předpokládá tato zpráva, podtrhuje perspektivu rostoucího tlaku na prostor a zdroje oceánu, které jsou již nyní značně zatíženy, a to i ve výlučných ekonomických zónách (VEZ), kde se odehrává většina činností. Dosavadní neschopnost účinně a včas tomuto tlaku čelit se z velké části přičítá tradičnímu řízení mořských činností po jednotlivých sektorech. Rostoucí tlak je jednou z hlavních příčin, proč v posledních letech rychle přibývá zemí a regionů, které v rámci svých VEZ zavádějí strategické rámce pro lepší řízení oceánu. Účinnějším integrovanému řízení oceánu však stojí v cestě řada překážek, které bude třeba v dohledné budoucnosti překonat.

V zájmu zlepšení vyhlídek na dlouhodobý rozvoj vznikajících oceánských odvětví, zvýšení jejich příspěvku k růstu a zaměstnanosti, a zároveň odpovědného a udržitelného řízení oceánu, přináší tato zpráva řadu doporučení, která mají podpořit udržitelný rozvoj ekonomiky oceánu.

- **Podporovat větší mezinárodní spolupráci v námořních vědách a technologiích s cílem podnit inovace a posílit udržitelný rozvoj ekonomiky oceánu.** To předpokládá mimo jiné: zpracování srovnávacích analýz a hodnocení role vládních politik směrem k námořním klastrům po celém světě, zejména s ohledem na jejich účinnost ve stimulaci a podpoře mezioborových technologických inovacích v námořní sféře; vytvoření mezinárodních sítí pro výměnu názorů a zkušeností při budování center excellence, inovačních inkubátorů a dalších inovačních zařízení v oblasti mezioborových námořních technologií, a lepší sdílení technologií a inovací mezi zeměmi na různých úrovních rozvoje.
- **Posílit integrované řízení oceánu.** Jedná se zejména o širší využívání ekonomické analýzy a ekonomických nástrojů při integrovaném řízení oceánu, například cestou zakládání mezinárodních platforem pro výměnu znalostí, zkušeností a nejlepších postupů, či posilování snah o vyhodnocování ekonomické účinnosti veřejných investic do mořského výzkumu a pozorování. Dalším cílem by měla být podpora inovací ve správních strukturách a procesech i zapojení jednotlivých aktérů tak, aby se zvýšila účinnost, účelnost a inkluzivní charakter integrovaného řízení oceánu.
- **Zlepšit na národní i mezinárodní úrovni statistickou a metodologickou základnu pro měření rozsahu a výkonu odvětví spjatých s oceánem a jejich příspěvku k hospodářství jako celku.** To by mohlo zahrnovat mimo jiné další rozvoj databáze OECD pro ekonomiku oceánu.
- **Zlepšovat schopnosti strategického předvídání v oceánských odvětvích,** včetně hodnocení budoucích změn v odvětvích spjatých s oceánem a dalšího rozvoje současných prostředků OECD pro modelování budoucích trendů v ekonomice oceánu v celosvětovém měřítku.

© OECD

**Tento přehled není oficiálním překladem OECD. OECD-oversettelse.**

Reprodukce tohoto přehledu je povolena, jsou-li uvedena autorská práva OECD a název původní publikace.

**Vícejazyčné přehledy jsou překlady výtahů z publikací OECD původně publikovaných v angličtině a francouzštině.**

**Jsou zdarma k dispozici v internetovém knihkupectví OECD [www.oecd.org/bookshop](http://www.oecd.org/bookshop)**

Další informace vám poskytne Odbor pro legislativu a překlady při OECD, Ředitelství pro veřejné záležitosti a komunikaci [rights@oecd.org](mailto:rights@oecd.org) , fax: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)

2 rue André-Pascal, 75116

Paris, France

Navštivte naši internetovou stránku [www.oecd.org/rights](http://www.oecd.org/rights)



**Přečtěte si na portálu OECD iLibrary plné znění anglické verze!!**

© OECD (2016), *The Ocean Economy in 2030*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/9789264251724-en